

Warszawa, dnia 9 grudnia 2016 r.

p.o. SZEFA
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Jan Józef Kasprzyk

BD1-K0752-0544-11-1/16

Stanisław Paweł Rewodniczy

w związku z petycją Rady, dotyczącą wprowadzenia dodatkowej przesłanki posiadania „nieposzlakowanej i niebudzącej wątpliwości opinii działacza opozycji antykomunistycznej” w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów *ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej i osobach represjonowanych z powodów politycznych*, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Obowiązujące przepisy prawa uniemożliwiają przyznanie statusu osoby represjonowanej z powodów politycznych tym działaczom partii komunistycznej, którzy byli internowani po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981 r. Zgodnie bowiem z art. 3 pkt 1 lit. b) *ustawy o działaczach...*

internowanie jest przesłanką nabycia statusu osoby represjonowanej z powodów politycznych, ale tylko w sytuacji, gdy było ono konsekwencją uprzedniego prowadzenia działalności na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowania politycznych praw człowieka. Niewątpliwie internowani funkcjonariusze PZPR takich działań nie prowadzili, więc nie istnieje niebezpieczeństwo, że Urząd byłby zmuszony liczyć ich w poczet beneficjentów ustawy.

Obecny stan prawny pozwala również na uchylenie decyzji o przyznaniu statusu działacza opozycji antykomunistycznej lub ofiary represji politycznych w sytuacji, gdy wyjdą na jaw nowe okoliczności faktyczne, nieznane organowi w momencie podejmowania pierwotnej decyzji, a które to okoliczności znane wcześniej uniemożliwiłyby wydanie pozytywnej decyzji. Z taką sytuacją mielibyśmy do czynienia np. wówczas, gdyby po ujawnieniu tzw. zbioru zastrzeżonego IPN okazało się, że dana osoba współpracowała z komunistyczną służbą bezpieczeństwa. Wówczas Szef UdSKiOR, na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 kodeksu postępowania administracyjnego, może wznowić postępowanie i uchylić poprzednią decyzję. Warto przy tym zauważyć, że dzięki art. 5 ust. 8 *ustawy o działaczach...*, uchylenie takiej decyzji jest możliwe w każdym czasie, niezależnie od tego, ile lat upłynęłoby od wydania decyzji o potwierdzeniu statusu (co do zasady, w innych postępowaniach, istnieje 5 letni termin, po upływie którego nie jest możliwe wznowienie postępowania w przypadku pojawienia się w sprawie nowych, istotnych okoliczności).

Wydaje się zatem, że pewnym zagrożeniem, na które wskazuje Pan Przewodniczący w swoim piśmie, można skutecznie zapobiec już na gruncie istniejących przepisów. Nie będę przy tym ukrywał, że nie jestem zwolennikiem umieszczania w ustawach pojęć nieostrych, dających zbyt duże możliwości interpretacyjne urzędnikom rozpoznającym poszczególne sprawy, a niewątpliwie takim pojęciem jest „nieposzlakowana i niebudząca wątpliwości opinia działacza

opozycji”. Wydawana wówczas decyzja charakteryzuje się znaczną uznaniowością, a to zawsze stoi w sprzeczności z pożądaną przez wszystkich cechą porządku prawnego jaką jest pewność prawa.

Z wyrazami szacunku
Jan J. Maryja